

Sesida dals

17 da december 2024

Communitgà ils

18 da december 2024

Protocol nr.

973/2024

Dumonda Wilhelm

concernent las consequenzas dal program da reducziun dal Cussegl federal per il
Grischun sco chantun da muntogna

Resposta da la Regenza

Perquai che las finanzas federalas mussan a partir dal 2027 deficits structurals, ha il Cussegl federal incumbensà il mars 2024 ina gruppa d'expertas ed experts da far in'examinaziun da las incumbensas e da las subvenziuns (EIS). Il cumenzament da settember 2024 ha el prendì enconuschientscha dal rapport da las expertas e dals experts e publictà tal. La fin da settember 2024 ha el fixà, tge propostas da mesiras da quest rapport che duain vegnir persequitadas vinavant ed examinadas pli detagliadamain. En quest connex ha el resguardà decisiuns dal pievel pli novas sco er il project «Detretschament 27 – Repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns». Intginas da las mesiras da la gruppa d'expertas ed experts n'ha el perquai betg surpiglià. Il pachet da distgargia che sto anc vegnir concretisà da l'administraziun federala duai ir en consultaziun il schaner 2025. L'atun 2025 vuless il Cussegl federal preschentar la missiva al parlament per laschar prender in conclus. La realisaziun è prevista a partir dal 2027.

Tar la dumonda 1: Il sboz dal pachet da distgargia ch'il Cussegl federal ha preschentà il settember 2024, cuntegna 60 mesiras cun in volumen da distgargia da var 3,6 milliardas francs a partir dal 2027. Bleras mesiras pertutgan er ils chantuns. Tenor in'emprima evaluaziun entaifer l'administraziun avess il pachet da mesiras consequenzas finanzialas da 30 fin 40 milliuns francs per il chantun Grischun, bundant 10 milliuns francs da quels giessan sin donn e cust da las vias. Quai pertutga cunzunt la renunzia a contribuziuns federalas u la reducziun da talas, en spezial en ils secturs «traffic stradal», «traffic public», «pajaments directs a l'agricultura», «proteccziun dal clima en il program d'edifizis», «integraziun da fugitivas e fugitivs» sco er «economia forestala» e «privels da la natira».

Las consequenzas concretas per las finanzas dal chantun e da las vischnancas grischunas, per la populaziun e per l'infrastructura na sa laschan betg anc inditgar.

Bler dependa da la concepziun da las mesiras sco er da la pussaivladad e da l'intenziun da vart dal chantun, da cumpensar cun agens meds finansials las reducziuns da las contribuziuns federalas al chantun u a terzs.

Tar la dumonda 2: Ils chantuns n'èn betg vegnids integrads da la gruppa d'expertas ed experts en l'elavuraziun da las mesiras dal project EIS. Il Cussegl federal ha envidà ils chantuns pir sunter la publicaziun dal rapport ad ina Maisa radunda cun represchentantas e represchentants da la Conferenza da las regenzas chantunalas (CdC). Silsunter ha il Cussegl federal fixà, tge mesiras ch'el vul perseguitar vinavant.

Tar la dumonda 3: La Regenza renconuscha da princip il basegn d'agir da la Confederaziun. Finanzas federalas equilibradas èn d'in interess elementar er per ils chantuns. Per entant è la Regenza dentant sceptica envers il program EIS da la Confederaziun. Ella vegn ad examinar en moda critica las propostas dal Cussegl federal ed a prender posiziun en chaussa en il rom da la consultaziun annunziata. Ils chantuns vegnan a coordinar lur posiziun sur la CdC. Complementarmain ha la Regenza decidì da cooperar en il rom da la Conferenza da las regenzas dals chantuns alpins (CRCA) ed en il rom da la Conferenza da las regenzas dals chantuns da la Svizra orientala (CRO). Materialmain èsi indispensabel, che las mesiras da la Confederaziun s'orienteschian als principals costituziunals da la subsidiaridad e da l'equivalenza fiscala. I sto vegnir refusà strictamain da simplamain indossar las grevazzas als chantuns. Er stoi vegnir differenzià tranter la renunzia a novas contribuziuns federalas per incumbensas chantunalas classicas, sco per la tgira d'uffants complementara a la famiglia, ed ina reducziun da las contribuziuns per incumbensas federalas, sco per exempel en il sector da las fugitivas e dals fugitivs.

Tar la dumonda 4: Igl è anc memia baud da fixar ina strategia per mitigiar eventualas consequenzas da mesiras federalas per la populaziun grischuna. Las propostas da mesiras da la Confederaziun n'èn anc betg concretisadas, nundir concluidas. Central èsi da tegnair mesira tar las atgnas mesiras chantunalas per tegnair robustas las finanzas chantunalas e per salvar libertads d'agir.

En num da la Regenza

Il president:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. Parolini".

Dr. Jon Domenic Parolini

Il cancellier:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "D. Spadin".

Daniel Spadin